- מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע

Why does the תורה rule that one who partially admits to a claim is obligated to swear?

OVERVIEW

asks why the תורה obligates a מודה במקצת to take an oath. Seemingly this is an unusual question. Ordinarily we do not question the rulings of the תורה. Why is this different than many other rulings, where no one asks 'Why'?!

רבה שפיר רבה שפיר רבה שפיר אפילו לרבנן דרבי שמעון דלא דרשי טעמא דקרא קא בעי רבה שפיר has a valid question even according to the רבה who disagree with ", and do not analyze the reasons of the מצות המוחד ה

מפני מה אמרה תורה כולי דאמאי לא מהימן בלא שבועה במגו דאי בעי כפר הכל - How² can the תורה דיופ, etc. that an oath is required by a מודה במקצת; why is the חלה not believed (even) without an oath, since he has a מגו that he could have denied everything. If the לוה would be מופר הכל he would be פטור פטור (שבועה); why is he not believed that he owes only a partial payment, with the מגו he should not be obligated to swear.

² It seems that תוספות is interpreting the words מפני מה to mean 'how' (to include the רבנן) instead of 'why' (which would limit it to דבה is not looking (so much) for an explanation of the law, but rather is searching to resolve a contradiction.

תוספות anticipates an obvious question; perhaps this is a גזירת הכתוב that a מגו is not effective (by a מודה במקצת) -

או נילף מהכא דלא אמרינן מגו³ -

Or on the other hand if the ruling by מוב"מ is that a מגו is ineffective, then instead of saying that it is a גזירת הכתוב (which applies only to מוב"מ, let us rather derive from this ruling (that a מב"מ is הייב is מב"מ, that there is no law of מגו It seems that the תורה is teaching us that a מגו is not effective.

ומשני דאין זה מגו דאין אדם מעיז לכפור -

And מב" answers that there is no מב" by a מב", for a person is not sufficiently brazen to deny the claim entirely. This resolves the apparent conflict. Generally a מגו is effective; however by a מב" there is no מגו A person who owes money to another does not have the העזה to deny it entirely; as חבה goes on to explain.

תוספות anticipates a difficulty:

ראף על גב דבפרק שבועת הדיינין (שם דף מ,ב) אמרינן בכופר הכל אחרינין שבועת הדיינין שם דף מהבא the גמרא rules concerning one who denies the entire claim, that the -כופר הכל

- משביעין אותו שבועת היסת 4 משום דחזקה אין אדם תובע אלא אם כן יש לו is required to swear a היסת oath, because there is a presumption that a person does not make a claim unless it is due to him. It is therefore assumable that the אלוה who is a כופר הכל odes indeed owe money to the מלוה Otherwise the מלוה would have never made such a claim.

ופריך אדרבה חזקה דאין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו - And the גמרא challenges this assumption (that the לוה owes money); on the contrary; there is a presumption that a person is not brazen in the presence of his creditor. If monies are owed to the מלוה, then the לוה will not have the העזה to deny it. The fact that the לוה denies this claim indicates that indeed the לוה owes no money.

ימשני דאשתמוטי קא משתמיט 5 אלמא בכופר בכל נמי אדם מעיז לכפור - And the גמרא answers this challenge; that indeed a person is not מעיז פניו בפני

-

³ See מהר"ם שי"ף.

⁴ The שבועת היסת שבועת was instituted during the period of the אמוראים (after the שבועת היסת may be translated as 'an inducement oath' (the הכמים are inducing the לוה to admit); or 'an equitable oath' (it is equitable for the מלוה to collect since (א"א תובע אא"כ יש לו).

 $^{^5}$ It would seem that in a case where there can be no א"א then there would be no א"א היוב שבועת היסת; for א"א מעיז פנין בפני בע"ח, (In a case where the פקדון which is present and the טומר claims that he bought it from the מפקיד. There is no אשתמוטי here, for the בעין 1 is 1 Esee following שומר אומר בעין 1 הזקה (תוספות ד"ה חזקה 1).

בעל הובו, however here, the בעל הובו, however here, the בעל הובו, it is just that for the immediate present he is **evading** making the payment, for he has no money. This concludes the citing of that גמרא. It is evident from that גמרא that even by a בופר בכל a person is sufficiently brazen to deny everything – דאשתמוטי קא משתמיט כמו במודה מקצת -

for he is evasive, just as we say here concerning a partial admittance. The question is, if a משתמיט can be מעיז on account of אשתמוטי just as a מודה במקצת, then why does the מודה במקצת not have the מגו that he could have been כופר בכל?! It seems that the מודה במקצת in גמרא במקצת בכל?! The contradicts the explanation of ירבה?

מוספות answers:

- מכל מקום קאמר הכא שפיר חזקה דאין אדם מעיז לכפור הכל כל כך ולא הוי מגו Nevertheless the גמרא here correctly states that there is the presumption that a person is not wont to be מעיז so much, to deny everything; and therefore there is no מגו

דיותר ברצון הוא מודה במקצת הטענה דאינו מעיז כל כך - 6 For he is more willing to be a מודה במקצת than a כופר הכל, for he cannot be so brazen. It is easier (if one owes money) to be a מודה במקצת than a כופר הכל הכל המקצת. Therefore the מודה במקצת has no מגו (On the other hand there are those people who are sufficiently brazen to even be a כופר הכל (when they owe money) on account of אשתמוטי was instituted.]

anticipates an alternate interpretation of s'תוספות query, and rejects it:

רכר הכל אין לפרש דרבה אתא לפרושי מפני מה אמרה תורה מודה מקצת ולא כופר הכל - However, we cannot interpret that רבה is coming to explain why the תורה requires only a מודה במקצת to swear and not a כופר הכל . The original explanation of מגו is that רבה asks why the מודה במקצת is not believed with a כופר הכל ופר הכל asking; why should not a כופר הכל also be required to take an oath.

וקאמר חזקה דאין אדם מעיז לכך נאמן כשכופר הכל -

And רבה continues (according to this proposed interpretation) and states that since a person is not מעיז, therefore he is believed without a שבועה, when he is כופר הכל. For if he had indeed owed money he could not have denied it completely. This is the proposed interpretation.

⁶ The fact is this מוב"מ owes money, he was not כופר הכל. Obviously (if we suspect him of lying) he did not have the העזה to be מגו and therefore no מגו. One who is כופר הכל, however, may be of a stronger temperament and can be 'מעיז' even to the extent of כוה"כ (since he is משחמט).

תוספות, however rejects it –

דאם כן במקום שיכול להעיז אפילו כופר הכל חייב

For if this were so (that a כופר הכל is פטור משבועה, since אא"מ, then it would follow, that in a situation where the לוה can be מעיז, even if he is a כופר הכל, the הוה should be obligated to swear. The reason (according to this interpretation) that a פטור משבועה is on account of the הזקה; where this does not apply (in a case where it is possible for the חזקה (מעיז be that a מעיז be that a מפור הכל is obligated to swear. This conclusion, however, is contradicted –

רבטמוך אמרינן איפכא לרבנן דבבנו מעיז ופטור אף מודה מקצת הטענה -For shortly the גמרא will states the opposite; according to the רבנן who maintain that the מעיז is מעיז against the son the מלוה and therefore the רבנן מודה ממוזה that even a מלוה against the son of the מודה בקצת הטענה is exempt from the במקצת מודה במקצת

משום דמשיב אבידה הוא מגו דאי בעי כפר הכל" -

Following this conclusion, תוספות deals with the obvious question:

ואם תאמר ומנלן דכופר הכל פטור -

And if you will ask; how indeed do we derive that a פטור is דופר from a malum. We have rejected the previous proposition that a אא"מ since אא"מ since פטור הכל; what then is the reason that every כופר משבועה is ?!

מוספות anticipates a possible solution, but rejects it:

רליכא למימר מדאיצטרך קרא לחייב שבועה בעד אחד מכלל דכופר הכל פטור - And one cannot say that since a פסוק is required to teach that a single witness obligates the opposing litigant to swear, this implies that this

_

⁷ See 'Thinking it over' # 2.

 $^{^{8}}$ It would seem that תוספות is asking that we should derive a מוב"ם by כופר הכל from מוב"ם. See 'Thinking it over' # 1.

⁹ The תורה states (שופטים] יט,טו) that אחד באיש לכל עון ולכל חטאת; we interpret it to mean that לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת לא קם אבל לשבועה קם.

litigant who is a כופר הכל is exempt from taking an oath. If a שבועה is הייב a שבועה, then why is there a necessity for the תורה to teach that a "שבועה a מחייב a מחייב מחייב is required to swear (even) without the ע"א. This seemingly answers תוספות ע"א משבועה of an שבועה of an משבועה of an ע"א.

However תוספות rejects this solution. It is possible that a שבועה is מחוייב, and nevertheless a שבועה is required to teach us that an ע"א is also שבועה a שבועה in special circumstances:

דהא איצטרך להיכא שמעידים ע"א in cases where they in cases where they in cases where they in cases where they (the various ע"א) testify that an individual stole from him; however the victim is not aware who stole it. A כופר הכל can be obligated to swear (according to this אמינא), when there is a definite claim against him (as in a loan, etc.) however in a case where the victim is not personally aware who the thief is, and cannot claim with certainty that he is the thief, then the alleged thief would not be required to swear. However if there is an ע"א who testifies the he is the thief, that alleged thief would be required to swear, even if the victim cannot indentify him as the thief. This is what the חיוב שבועה way be coming to teach us. In conclusion there is no proof from חיוב שבועה that a שבועה משובעה is כופר הכל always. The original question remains; from where do we derive that a call always is always in case of the part of the part

תוספות answers:

- אלא יש לומר דגזירת הכתוב היא דכי הוא זה משמע דבעינן כפירה והודאה but rather we can say that it is a decree of the תורה for the words כי הוא (from where we derive the obligation of שבועת מודה במקצת indicates that a denial and an admission are required to obligate an oath. A כופר הכל is therefore exempt from a היוב שבועה.

תוספות offers an alternate explanation (that we cannot derive כופר הכל by a כופר הכל from the חיוב שבועה by a מודה במקצת):

רעוד מודה במקצת יש להשביעו שחייב לו ממון שהודה – And furthermore by a מודה במקצת it is proper to have him swear; for since he owes him the monies which he admitted -

 $^{^{10}}$ The ש"ש amends this to שמעיד (instead of שמעידים)..

¹¹ See אבועה מחייב מחייב שבועה where also maintains that an ע"א can be שבועה מחייב מחייב מחייב שבועה משמא (however, there the עמא ערב מחייב שמר שמא שבועה).

¹² The פסוק in בב,ח in משפטים) שמות is referring to a שבועה. The translation of 'כי הוא זה' would be '**It is only** this' that I owe. This implies that he is both partially admitting and partially denying the claim.

- 13 ועל ידי כך מגלגל עליו שבועה כעין גלגול

And through this (monetary admission and obligation) we 'roll' upon him an oath as well, similar to the ruling of גלגול שבועה -

אבל כופר הכל נסתלק לגמרי ממנו:

However, one who is כופר הכל, has removed himself completely from the plaintiff; and there is nothing by which he can retain him and make him swear.

SUMMARY

The question of 'תבועה וכן בה מפני מה מוב"מ not פטור from a שבועה, since he has a כופר הכל פטור. The question cannot be why is a כופר הכל פטור from a כופר הכל פטור א"א מעיז פניו וכו' א מעיז פניו וכו' א However this is contradicted by the רבנן who maintain that a פטור וכור פטור פטור who he is כופר הכל א מעיז פטור פטור מוב פטור פטור מני הכל בי הוא זה ether because שבועה מוב"מ ומוב"מ as there is כופר הכל א מעיז מוב"מ מוב"מ מוב"מ מוב"מ. מוב"מ מוב"מ

THINKING IT OVER

- 1. תוספות asks from where we know that a פטור משבועה is 14 כופר משבועה. Seemingly it is פטור משבועה, since the מחוייב never states that he is מחוייב מחוייב (It seemingly cannot be derived from מוב"מ, because by מוב"מ there is ample reason to suspect the מודה and believe the תובע.
- 2. Can we infer 15 from our תוספות whether a (prospective) liar would prefer to pay nothing and swear falsely, or whether he would prefer to pay partially and be exempt from a שבועה?

-

¹³ We derive (from פרשת סוטה, from the words אמן אמן) that if one is obligated to swear against his plaintiff, then the plaintiff has the right to coerce the defendant to swear (his denial) on additional disputes between them, where (on their own) חסשבועה could have been administrated. This is known as גלגול שבועה. Similarly here once there is a נחבע on the שבועה ממון מגלגל ממון מגלגל ממון מגלגל on the עבועה.

¹⁴ See footnote # 8. See ח"ב מ"ת אות רכג.

¹⁵ See footnote # 7.